

[Ole Vig Jensen]

ken om fremskaffelse af flere lære- og praktikpladser både på det private arbejdsmarked og i den offentlige sektor. Og endelig for det fjerde: regeringen anerkender nødvendigheden af ekstraordinære og også utraditionelle initiativer for at sikre alle grupper af unge beskæftigelses- eller uddannelsesmuligheder.

Med disse overskrifter i redegørelsen er regeringen efter vores opfattelse på rette vej i sine bestræbelser for at forbedre de unges uddannelsesmuligheder, og efter vores opfattelse lægges der op til et fortsat bredt samarbejde om løsningen af den måske mest påtrængende politiske opgave i disse år. Jeg håber, at denne indbydelse til samarbejde bliver opfattet og taget imod af socialdemokraterne, som jeg forstod var meget kritiske i deres indlæg i dag. I det radikale venstre er vi rede til at påtage os vores del af opgaven, og vi er indstillet på at gå meget langt for at virkeliggøre den målsætning, vi har tilfælles med ministeren og, tror jeg, med de fleste af folketingets partier.

Skal opgaven lykkes, tror jeg, at vi bliver nødt til at udvide undervisningsbegrebet. Det er ikke nok, at vi blot, som ministeren i øvrigt så udmærket siger, liberaliserer uddannelsessystemet, ikke mindst adgangen til uddannelserne. Jeg tror også, at vi er nødt til at udvide uddannelsesbegrebet, hvis vi skal gøre os håb om, at det skal blive et reelt tilbud til mange af de unge, som i dag er bragt i en ledighedssituation.

Jeg vil godt kommentere de punkter, som danner hovedoverskrifter i ministerens indlæg. For det første den åbne adgang til uddannelserne. Vi er tiltalt af at virkeliggøre denne tanke. Ministeren peger på, at det vil kræve både faglig og geografisk mobilitet. Det tror jeg er rigtigt. Jeg vil føje til: skal det lykkes at fremme mobiliteten, så er vi også nødt til at forbedre uddannelsesstøtten, og vi er nødt til at tilvejebringe flere boligmuligheder for de unge. Vi har netop i det radikale venstre fremsat forslag om, hvordan man utraditionelt også uden for byerne kunne skabe bomuligheder for de unge, sådan at vi også kan være sikre på at bevare et decentralt uddannelsessystem. Erfaringer om, at vi meget nemt løber ind i en centralisering af uddannelserne, har vi jo fra den netop overståede debat om seminarieplanlægningen.

Når det gælder det andet punkt, vejledningen om uddannelse og beskæftigelse, siger

ministeren, at den skal gøres mere virkelighedsnær. Vi er enige. Vi tror, det er nødvendigt i denne sammenhæng at gøre noget mere ud af koordineringen af vejledningsopgaven, ikke mindst på det administrative plan. Det er en sag, der var under debat også under den tidligere regering. Jeg ved, man var på vej med sagen. Jeg mener, der skal gøres en meget kraftig anstrengelse, hvis det skal lykkes at lave en virkelig koordinering af den administrative indsats på dette område.

Ministeren ønsker også i et punkt at fjerne forvridningerne i de økonomiske støtteordninger. Vi deler det synspunkt og har ofte ført det frem, også over for den tidligere regering. Vi ved, det er et meget ømfindtligt og i praksis meget vanskeligt spørgsmål at løse, men det er utilfredsstillende, at vi har så forskellige vilkår økonomisk for unge, som er under uddannelse, og for unge, som enten er ledige eller er i gang med beskæftigelsesarbejde af forskellig art. Det er uholdbart, at det er i den passive rolle, man aflønnes bedst. Vi gør de unge en dårlig tjeneste, hvis vi tror, at de er tjent med at få mere udbytte af at være i den passive rolle end ved f. eks. at gå ind i en uddannelsessituation.

Ministeren går også i et punkt ind for gradvis ophævelse af aldersgrænser for optagelse. Vi mener, det er påtrængende nødvendigt at tage fat også på dette område. Jeg er klar over det, som også nævnes i redegørelsen, at der er nogle modenhedskriterier, som man ikke bare uden videre kan slette, men aldersgrænserne sammen med mange andre former for grænser gør det vanskeligt for de unge selv at vælge, hvilken uddannelse de gerne vil ind i.

Et andet punkt er – og det er meget om diskuteret allerede – spørgsmålet om en midlertidig merindskrivning på uddannelsesinstitutionerne. Vi vil under visse forudsætninger fra radikal side støtte tankegangen. Skal vi gøre os noget håb om at give hurtige uddannelses tilbud til masser af de unge, der står i uddannelseskøen, så er det en af vejene, som kan virkeliggøre tanken. Når jeg siger »under visse forudsætninger«, så hænger det sammen med, at det jo ikke er på alle uddannelsesinstitutioner, på alle uddannelser, det vil være muligt at indtage flere elever. Det går jeg ud fra at ministeren er klar over. Men der er steder, hvor man kan, og jeg ved, der er steder, hvor man gerne vil tage imod